

**PLAN MOT DISKRIMINERING OCH
KRÄNKANDE BEHANDLING
DIGERBERGETS SKOLA OCH FRITIDS**

2019

Introduktion

Det här är Digerbergets skola och fritids plan mot diskriminering och kränkande behandling. Den beskriver vårt systematiska och målinriktade arbete som syftar till att **främja** lika rättigheter och möjligheter för alla elever, samt att **förebygga** och förhindra trakasserier och kränkande behandling på skolan och i fritidshemmet.

Trakasserier är kopplade till diskrimineringsgrunderna, medan kränkande behandling är ett uppträdande som kränker en elevs värdighet genom att till exempel retas, mobba, frysa ut, knuffas eller fysiskt göra någon illa.

De lagstadgade diskrimineringsgrunderna är: kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Planen är indelad i tre kapitel enligt följande:

- Kapitel 1: Våra rutiner för att skapa, följa upp och utvärdera skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling
- Kapitel 2: Våra beslutade åtgärder utifrån genomförd utvärdering och kartläggning.
- Kapitel 3: Våra rutiner för att utreda och åtgärda när en elev diskriminerats, trakasserats eller kränkts

Vår vision

Arbetet med likabehandling och trygghet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde, samt att utveckla en skolmiljö där alla elever får förutsättning för att lära, utvecklas och må bra i en trygg miljö.

Likabehandlingsarbetet skall genomsyra hela verksamheten - undervisning, förhållningssätt, regler och rutiner.

Vi vill skapa en miljö där hänsyn, gott uppförande och ömsesidig respekt präglar umgängestonen.

Vi vill att alla elever känner sig sedda och att ingen utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkningar.

Arbetet med likabehandling i skolan handlar om att förverkliga FN:s barnkonvention i skolan.

Kapitel 1: Våra rutiner för att skapa, följa upp och utvärdera skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling

Samarbete är grunden för ett framgångsrikt arbete mot diskriminering och kränkningar. Vi vill att arbetet skall involvera all skolpersonal, eleverna och deras vårdnadshavare. Allas möjlighet till delaktighet och inflytande är viktigt för att vi skall nå vårt mål med en trygg arbetsmiljö och ett gott socialt klimat på skolan. Deltagandet innefattar såväl kartläggningsarbetet, analys och framtagande av aktiva åtgärder, samt uppföljning och utvärdering.

Elevernas delaktighet

- Klassråd, elevråd och fritidsråd
- Förskoleklassens trygghetsvandringar
- Husmodellen samt personliga elevsamtal
- Enkäter
- Trivsel- och ordningsregler
- SchoolSoft
- Hälsosamtal med skolsköterskan
- Utvecklingssamtal med mentor

Vårdnadshavarnas delaktighet

- Föräldramöte varje hösttermin
- Föräldraråd sex ggr per år
- Utvecklingssamtal med mentor
- Möten kring nationella prov och betyg

Personalens delaktighet

- Arbetslagsmöten, lärar- respektive fritidskonferenser samt APT
- Enkät vartannat år från kommunen
- EHT
- Lärlag
- Trygghetsteam
- SharePoint med mejlgrupp och gemensam kalender

Förankring av planen

Denna plan är skolans verktygslåda vad gäller främjande och förebyggande arbetet likabehandling, trygghet och trivsel i skolan. För att planen skall fungera som den verktygslåda den är tänkt att vara behöver den vara väl känd och förankrad i verksamheten. Personal, elever och vårdnadshavare skall vara delaktiga i utformandet av planen samt ha kännedom om att den finns och vad den innehåller.

Den färdiga planen ska presenteras på elevråd, klassråd, föräldraråd, föräldramöten och APT-möten.

Arbetslagen diskuterar innehållet i planen löpande under året. Planen tas också upp regelbundet på klassrådet och i elevrådet.

Utvärdering av föregående års plan

Skola:

Busshållplatsen vid hemresa upplevs otrygg

Åtgärd:

Schemat för bussvärdar ses över. Det ska finnas bussvärdar tills alla elever kommit iväg med buss/taxi.

Utvärdering:

Detta har skett och fungerar i de flesta fall. Missar har skett vid sjukdom/vikarier.

Oro i idrottens omklädningsrum

Åtgärd:

Vi ser över

- 1 schemat så att vi kan schemalägga vissa vuxna under de stunder då mest oro upplevs
- 2 duschbåsen och värmen på vattnet
- 3 att det finns luft mellan lektionerna

Utvärdering:

- 1 Detta har skett och upplevs positivt
- 2 Detta ses över regelbundet av vaktmästare och idrottslärare
- 3 I det nuvarande schemat finns gott om luft mellan lektionerna

Skola och Fritids:

Toaletterna är ofräscha

Åtgärd:

Orsalokaler renoverar toaletterna i korridorerna.

Utvärdering:

Detta är genomfört.

Baksidan av skolan upplevs otrygg

Åtgärd:

På rasterna är rastvakterna uppmärksamma och rörliga. De rör sig på hela skolgården. Även på fritids finns personal ute när barnen är ute.

Utvärdering:

Detta fungerar oftast bra. Även här missar vid personalens sjukdom och vikarier på plats.

Utrymmet innan och vid matsalskorridoren upplevs som mörkt och otäckt

Åtgärd:

Att göra det ljusare och trivsammare med lampor och väggdekorationer.

Utvärdering:

Upplevs bättre trots att det inte gjorts några större åtgärder.

Korridoren på nedre plan upplevs som stökig, rörig och bullrig

Åtgärd:

Fritids arbetar aktivt med att sänka både fart och ljudvolym. Det ska finnas tillräckligt många vuxna i korridoren och alla måste hjälpas åt med ordningen. Det ska beställas fler klädhyllor för att sprida ut eleverna.

Utvärdering:

Samtliga åtgärder har visat bra resultat. Det är mindre stökigt, rörigt och bullrigt. De nya hyllorna är på plats.

Otrygghet på baksidan av skolan sedan ett träd blåste omkull

Åtgärd: Orsalokaler ska ta bort träden och eleverna ska sedan vara delaktiga i valet av nya träd.

Utvärdering: Träden är borttagna men de nya är ännu ej på gång.

Ökad trivsel och trygghet**Åtgärder:**

- 1 Att lyfta trivsel- och ordningsregler
- 2 Att varje vecka ha en strukturerad rastaktivitet
- 3 Återkommande händelser som Digerbergskamp, allsång, skoljogg, skolfest
- 4 Göra självskattning i förskoleklass och på fritids genom BRUK

Utvärdering:

Samtliga punkter är genomförda. Framförallt har rastverksamheten kommit igång mycket bra genom samarbetet med Dalarna idrottsförbund. I Skolinspektionens enkät har siffrorna för Trygghet ökat från 86 till 94 och Studiero från 59 till 83.

Diskrimineringsgrund "kön"**Åtgärder:**

- 1 Uppmärksamma talutrymmet mellan pojkar och flickor
- 2 Se över att litteratur och lärmaterial är anpassat

Utvärdering:

Vi har vid vissa tillfällen observerat och sedan diskuterat talutrymmet. Vad gäller punkt två har vi inte lyft detta tillräckligt.

Diskrimineringsgrund "könsöverskridande identitet och uttryck"**Åtgärd:**

Att vara uppmärksam på läromedel, litteratur, lärmaterial och lekmaterial som vi köper.

Utvärdering:

Vi har inte lyft detta tillräckligt även om frågan varit uppe till diskussion.

Diskrimineringsgrund "Religion eller annan trosuppfattning"**Åtgärd:**

Att eleverna får kunskap om religionsfrihet.

Utvärdering:

Har diskuterats under lektioner i SO.

Diskrimineringsgrund "Sexuell läggning"**Åtgärd:**

Se över undervisningen i sex- och samlevnad samt se över litteratur och lärmaterial.

Utvärdering:

Skolsköterskan har varit inne i årskurs 6. Vi anser att det behövs undervisning redan i tidigare år, främst då i årskurs 4, 5 och 6.

Diskrimineringsgrund "Etnisk tillhörighet"

Åtgärd:

Se över läromedel, lekredskap, film och teater.

Utvärdering:

Lyft samerna vid samernas nationaldag. Arbetat med VCP.

Diskrimineringsgrund "Funktionsnedsättning"

Åtgärd:

Samtal och information kring villkoren för elever med funktionsnedsättningar.

Utvärdering:

Årskurs 4–6 såg på skolbio med synskadade barn. Vi gör rocka sockorna, 21 mars. Många funktionsnedsättningar har en egen dag. Vi kallar det hellre för funktionsvariation.

Diskrimineringsgrund "Ålder"

Åtgärd:

Ha återkommande aktiviteter där eleverna blandas åldersmässigt.

Utvärdering:

Vi har åldersgrupper. Vissa nyanlända är fast i ett ålderstänk och det smittar av sig. Rastaktivitet genom Dalarnas idrottsförbund där alla kan vara med. Åldersblandade elevens valgrupper. Temadagar på låg med blandade grupper, försök nu med fasta grupper.

Kartläggning oktober 2018

Skolan och fritids:

Enkät från Skolinspektionen

Elever år 5	Vårdnadshavare	Personal
Studiero 5,9 (flickor 5,6 och pojkar 6,2) Jag har studiero 7,1 Andra elever stör 4,7	Studiero 5,9 (2016 6,0)	Studiero 6,7 (2016 7,8)
Trygghet 8,6	Trygghet 8,1 (2016 9,1)	Trygghet 8,3 (2016 9,0)

Personliga elevsamtal i samtliga klasser samt **husmodellen** på fritids. Här framkommer att åtgärder behövs inom sex områden.

- 1 toaletter
- 2 korridorer
- 3 bussen
- 4 utomhus
- 5 idrotten
- 6 matsalen

Mål

Skolan:

Tryggare och fräschare toaletter

- Samtal med eleverna om det egna ansvaret på toaletten. Att lämna den lika fräsch som den var när man kom.
- Vända trenden att toaletterna är äckliga, trots renovering och ökad tillsyn.
- Uppmärksamma toaletterna i idrottens omklädningsrum bättre.

Tryggare och lugnare i korridorerna

- Pedagogerna kommer i god tid till sina lektioner.
- Att korridorerna på övre plan är en del av lokalplanen för åk 4–6.
- Att nedre korridoren hålls efter, både vad gäller kläder och andra tillhörigheter.

Tryggare och lugnare vid busshållplatsen

- Att det finns bussvärdar vid samtliga avgångar.

Tryggare och roligare utomhusmiljö

- Rastaktiviteter med Dalarnas idrottsförbund fortsätter och ger ringar på vattnet till övriga raster.
- Att de vuxna är på plats i god tid.
- Ytterligare en "Kingruta" målas.

Tryggare på idrotten

- Vuxna i de omklädningsrum där behov finns
- Möjlighet att ha en vattenflaska med sig

Tryggare och lugnare i matsalen

- Bordsvärdar som antingen dukar fram/städar av borden efteråt eller båda delarna.

Fritids:

Tryggare och fräschare toaletter

- Samtal med eleverna om det egna ansvaret på toaletten. Att lämna den lika fräsch som den var när man kom.
- Vända trenden att toaletterna är äckliga, trots reovering och ökad tillsyn.
- Uppmärksamma toaletterna i idrottens omklädningsrum bättre.

Tryggare och lugnare i korridorerna

- Samtlig fritidspersonal kommer i god tid till sitt uppdrag.
- Att nedre korridoren hålls efter, både vad gäller kläder och andra tillhörigheter.

Tryggare och lugnare vid busshållplatsen

- Att det finns bussvärdar vid samtliga avgångar.
- Att de barn som är på fritids och ska åka med den sena bussen inte går nere före 14.30, dvs när det finns rastvärdar.

Tryggare och roligare utomhusmiljö

- Att skogen används på ett kreativt och tryggt sätt.

Tryggare och lugnare i matsalen

- Bordsvärdar som antingen dukar fram/städar av borden efteråt eller båda delarna.

Kapitel 2: Våra beslutade åtgärder utifrån genomförd utvärdering och kartläggning.

Våra åtgärder för trygghet, trivsel och studiero

- 1 EHT varje vecka. Den första kvarten sammanfattar rektor och elevhälsa dagens innehåll. Vi bjuder in PREST-lärare och fritids vid behov. Uppföljning sista EHT höst och vår. Ansvarig är rektor.
- 2 Nystart med kamratstödjarna. Sker under oktober månad. Ansvarig vuxen förkamratstödjarna.
- S 3 Uppstarten på lektionen, liksom uppstart på fritids är viktig. Den ska bidra till att eleverna kommer till ro. Det är viktigt att vara på plats i god tid och att ha rätt "utrustning" med sig. Uppföljning sker löpande och är allas ansvar.
- S 4 Vi ska uppdatera trivsel- och ordningsreglerna. Detta sker tidig höst och ansvarig är rektor.
- S 5 Eleverna ska känna till vad som förväntas av dem. Pedagogerna ska uppmärksamma positiva tillfällen samt kartlägga när studieron fungerar som bäst. Detta sker löpande och ansvariga är samtlig personal.
- 6 Vi ska ha fler temaarbeten och gemensamma aktiviteter, både för låg och mellan men även hela skolan tillsammans. Uppföljning sker löpande och ansvariga är samtlig personal.
- 7 Vi ska synliggöra alla elever. **Alla elever är alla vuxnas ansvar.** Vi startar upp detta med en gemensam klasskonferens. Denna konferens följs sedan upp under hösten. Uppföljning sker löpande och ansvariga är samtlig personal.
- 8 Vi ska ha personal i korridorerna före och efter lektionerna. Uppföljning sker löpande och ansvariga är fritids.
- 9 Vi ska, vid behov, ha närvarande vuxna i idrottens omklädningsrum samt luft mellan idrottslektionerna. Uppföljning sker löpande och ansvariga är samtlig personal.
- 10 Trygghetsteamet ska fungera. Uppföljning sker vid sista tillfället varje termin. Ansvarig är rektor.
- 11 De vuxna ska reagera snabbt när konflikter är på gång/pågår. Uppföljning sker löpande och ansvariga är samtlig personal.
- 12 Vi ska hålla skolgården attraktiv och intressant. Satsning på rastaktivitet genom Dalarnas idrottsförbund. Uppföljning sker löpande. Ansvariga är fastighetsägare, kommun, samtlig personal samt ansvariga personer för Dalarnas idrottsförbund.
- 13 Vi ska vara noga med regler och rutiner i början av läsåret. Uppföljning efter varje längre uppehåll. Ansvariga är samtlig personal.
- 14 På fritids ska pedagogerna ska finnas där barnen är. Aktivitetstavla i hallen med tydlig struktur så att barnen känner trygghet. Fritidsråd där barnen fortlöpande får komma tilltals. Uppföljning sker löpande och ansvariga är fritidspersonalen.

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Kön"		
Aktiv åtgärd	Uppföljning	Ansvarig
1 Talutrymme flickor pojkar 2 Anpassad litteratur/lärmaterial, kritiskt tänkande 3 Avdramatisera dela grupper med t.ex. pinnar 4 När vi ringer, ringa både pappa och mamma	Augusti 2019	Samtliga medarbetare

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Könsöverskridande identitet eller uttryck"		
Aktiv åtgärd	Uppföljning	Ansvarig
1 Anpassad litteratur/lärmaterial, kritiskt tänkande 2 Erbjuder eget ombyte vid idrott	Augusti 2019	Samtliga medarbetare

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Religion eller annan trosuppfattning"		
Aktiv åtgärd	Uppföljning	Ansvarig
1 Kunskap om religionsfrihet 2 Ger valmöjligheten till t.ex. Jehovas vittnen vid jul och dylikt med en religionsfri aktivitet. 3 Anpassad kost	Augusti 2019	Samtliga medarbetare

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Sexuell läggning"		
Aktiv åtgärd	Uppföljning	Ansvarig
1 Undervisning i sex och samlevnad, från årskurs 4. 2 Anpassad litteratur/lärmaterial 3 Material UR	Augusti 2019	Samtliga medarbetare

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Etnisk tillhörighet"		
Aktiv åtgärd	Uppföljning	Ansvarig
1 Anpassad litteratur/lärmaterial, film och teater 2 Tänka till kring de nyanlända vi har, t.ex. kurder. 3 VCP	Augusti 2019	Samtliga medarbetare

**Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden
"Funktionsnedsättning"**

Aktiv åtgärd	Uppföljning	Ansvarig
1 Samtal och information kring villkoren för elever med funktionsnedsättning 2 Rocka sockorna 3 T.ex. ha öronproppar under en lektion. 4 Uppmärksamma dyslexidagen.	Augusti 2019	Samtliga medarbetare

**Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden
"Ålder"**

Aktiv åtgärd	Uppföljning	Ansvarig
1 Aktiviteter i åldersblandade grupper 2 Rastaktiviteter med Dalarnas idrottsförbund där alla kan vara med 3 Åldersblandade grupper i ämnet elevens val 4 Temadagar på lågstadiet med blandade åldersgrupper	Augusti 2019	Samtlig personal

Kapitel 3: Digerbergets skola och fritids rutiner för att anmäla och utreda kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering

En förenklad beskrivning av **diskriminering** är enligt diskrimineringslagen att någon missgynnas eller kränks och att missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder). Diskriminering kan vara direkt eller indirekt. Även bristande tillgänglighet, trakasserier, sexuella trakasserier och instruktioner att diskriminera är former av diskriminering.

Kränkande behandling är det begrepp som används i 6 kapitlet skollagen. Med kränkande behandling avses ett uppträdande som utan att vara diskriminering, trakasserier eller sexuella trakasserier, kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Steg 1 Anmälan

Enligt Skollagen (2010:800) ska lärare eller annan personal som får kännedom om att en **elev anser sig ha blivit utsatt för diskriminering, kränkande behandling, sexuella trakasserier eller andra trakasserier i samband med verksamheten** är skyldig att anmäla detta till rektorn, som i sin tur ska anmäla vidare till huvudmannen.

All personal och alla elever på Bergetskolan ska känna till att om de själva eller någon annan utsätts för kränkande behandling så är de skyldiga att anmäla detta till rektor. Personal anmäler skyndsamt till rektor via "Blankett för anmälan av kränkande behandling".

Elev och vårdnadshavare har också möjlighet att anmäla och gör så genom att kontakta någon ur personalen, som då anmäler via blanketten.

Steg 2 Utredning

En utredning som allsidigt belyser vad som hänt och som omfattar både den eller de som kan ha utfört kränkningen och den eller de som blivit utsatta ska skyndsamt göras.

Utredningen ska innehålla en analys av orsakerna till det inträffade och ge tillräcklig information för en bedömning av vilka åtgärder som måste vidtas för att trakasserier eller kränkningar inte ska inträffa igen.

På Digerbergets skola görs utredningen av mentor eller annan personal med stöd av elevhälsoteam och rektor/biträdande rektor. Utredningen ska leda fram till åtgärder som riktas mot både den/de som blivit utsatt och den/de som utövat kränkningen.

Steg 3 Dokumentation

Utredningen ska dokumenteras och visa vad som hänt och vilka åtgärder skola ska vidta och varför åtgärderna valts.

Den samlade dokumentationen ska sedan ge en bild av hur det ser ut i fråga om kränkningar och trakasserier på hela skolan för att sedan kunna användas i förebyggande syfte. På Digerbergets skola och fritids ansvarar av rektor utsedd utredare för dokumentationen. All

personal skall vara införstådda i den lagstiftning som gäller vid tystnadsplikt och sekretessbestämmelser. Information om kränkningar och trakasserier samt dokumentationen ska tillföras verksamhetschef, dvs huvudman.

Steg 4 Åtgärda

De åtgärder som sätts in ska riktas mot både den som blivit utsatt och den eller de som utövat kränkningen. Det måste följas upp att åtgärderna haft önskad effekt.

På Digerbergets skola och fritids arbetar vi med åtgärder som;

- återkommande samtal med elever och vårdnadshavare – utifrån behov och med personal som har kompetens för uppgiften
- ökade observationer vid vissa tillfällen eller platser, exempelvis på raster, i klassrum, korridorer, omklädningsrum och kapprum och matsal
- eventuell omorganisation i och av grupper samt insatser i grupper/klasser
- trygghetsperson
- "Veckomål" som överenskommes mellan elev, mentor och vårdnadshavare, samt följs upp, utvärderas och förnyas varje vecka.

Steg 5 Uppföljning

Rektor ska under en tid herefter försäkra sig att det ovälkomna beteendet har upphört. Fortsätter problemen ska ärendet utredas på nytt.

På Digerbergets skola och fritids följs ärenden om kränkande behandling upp vid Trygghetsteamets möten varannan vecka samt EHT-möten för att utvärdera insatta åtgärder och för att försäkra oss om att ovälkomna beteenden upphört.

Ytterligare åtgärder

I vissa fall av grova kränkningssärenden eller trakasserier kan anmälan till polis eller socialtjänst bli aktuell.

Elev som är utsatt för kränkande behandling eller mobbning och upplever att man inte får tillräcklig hjälp från skolan, kan anmäla skolan till Barn- och elevombudet (BEO) vid Skolinspektionen.

Barn- och elevombudet utreder anmälningar om kränkande behandling och kan företräda enskilda barn och elever i domstol.

BEO telefon: 08-586 080 00

När det är fråga om diskriminering eller trakasserier kan ärendet anmälas till Diskrimineringsombudsmannen (DO) telefon 08-120 20 700.

*Vid grova fall av kränkning eller diskriminering kan anmälan till socialtjänsten eller polisen bli aktuell.
Om åtgärderna inte är tillräckliga kan elev och vårdnadshavare vända sig till
Barn- och elevombudsmannen (www.skolinspektionen.se/BEO)
eller Diskrimineringsombudsmannen (www.do.se)*

Skolans rutingång:

1. Den som upptäcker pågående diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling skall genast ingripa så att händelsen avslutas.
2. Mentor och den som upptäckt/fått reda på händelsen samlar information från först den utsatte, sedan den eller de som anses ha utsatt. Dokumentera noga vad som sägs av alla inblandade.
3. Mentor talar sedan med den eller de som utfört en och en. Man förklarar vad som har hänt och vilket beteende som måste upphöra. Inget av de tre ovanstående tolereras på skolan, enligt lagen.
4. Alla inblandade elevers föräldrar kontaktas och informeras om vad som hänt, och vad som sagts. Man informerar också om att en **kränkingsrapport lämnas in till rektor**.
5. Rektor beslutar om det behövs en **fördjupande utredning** av händelsen och utser då en ansvarig utredare. Den fördjupade utredningen bör sättas igång skyndsamt. Utredningen skall fokusera på händelsen och de förhållanden som lett fram till den uppkomna situationen. Utredningen bör omfatta både den som utsatts och de som utsatt.
  - a. Allvarssamtal hålls med aktiva inblandade
  - b. Utredningen skall ge förslag på åtgärder för att stoppa fortsatta kränkningar och även sätta in aktiva åtgärder samt datum för uppföljning av dessa. Åtgärderna dokumenteras och utvärderas.
  - c. Även en reflektion kring pedagogisk utredning skall göras. Skolan behöver möta alla elevers behov. I vissa fall av grova kränkningar eller trakasserier kan det finnas fog för att upprätta ett åtgärdsprogram för både den utsatte och förövaren. I vissa fall av upprepade grova kränkningar, trakasserier eller sexuella trakasserier kan anmälan till socialtjänsten bli aktuell.
  - d. Visar det sig vid uppföljning att trakasserier eller kränkning inte upphört kan det bli aktuellt med disciplinära åtgärder.
  - e. Utredningsansvarige informerar alla berörda lärare om vad som hänt.
6. Eleverna hålls under uppsikt under en tid. Samtal med den utsatte igen för att se om kränkningarna upphört.

Åtgärder:

- Erbjuder medlingssamtal om konflikt finnes.
- Samtal med elev (rektor eller kurator).
- Samtal föräldrar och elev (mentor).
- Samtal föräldrar och elev (rektor eller kurator).
- Veckomål (kortsiktigt) eller åtgärdsprogram (långsiktigt). Både för hemmet och skolan. Görs gemensamt med elev och eventuellt vårdnadshavare.
- Extra vuxen under raster och ev. vissa ämnen.
- Se över gruppindelningar och eventuella Anpassningar.
- Placeringar i klassrum, omklädningsrum, kapprum, kösystem.
- Till och från skolan? Separata raster?
- Trygghetsperson